

Noteringen

► Svin

Basisnotering (68,0-89,9) uge 50: 9,60 kr.

Friland A/S giver i uge 50 følgende tillæg til konventionel notering: Øko-tillæg (alle grise): 12,60 kr./kg. Kvalitetstillæg (godkendte grise): 4,00 kr./kg. Samlet afregning 26,20 kr. Sør Danish Crown notering 6,10 kr./kg. Øko-tillæg 3,00 kr./kg. Samlet afregning 9,10 kr.

► Smågrise

Vejledende notering fra Videncenter for Svineproduktion for økologiske smågrise for uge 50: Beregnet smågrisenotering: 30 kg: 916,97 kr. (0). Kg-regulering: 12-25 kg: 14,95 kr. 25-30 kg: 14,96 kr. 30-40 kg: 16,10 kr. Noteringen tager udgangspunkt i basisnoteringen fra Friland A/S og er inklusive efterbetaling.

► Kvæg

Friland A/S giver følgende priser for økologisk kvæg leveret i uge 50: Kalve u/12 mdr.: 3,00 kr./kg. Kvier og stude: Variabelt tillæg 7,25 kr./kg, kontraktillæg 2,25 kr./kg.

Ikke-kvalitetsgodkendte kvier og stude form > 3,5: 3,50 kr./kg. Ikke-kvalitetsgodkendte kvier og stude form < 3,5: 4,25 kr./kg.

Køer og tyre > 24 mdr: 4,25 kr./kg. DB køer, kontraktillæg: 1,00 kr. Ungtyre 12-24 mdr., variabelt tillæg: 3,50 kr./kg., kontraktillæg: 0,00 kr./kg.

Kvalitetsgodkendte dyr på kontrakt afregnes med variabelt tillæg + kontraktillæg. Tillægene gives til dyr, som overholder veldefinerede kvalitetskrav.

► Tyrekalve

Vejledende notering på økologiske tyrekalve fra Brancheudvalget for Økologiske Kødproducenter: Jersey, (3. mdr., 75 kg). Pris: 1.851 kr. Kg-reg.: 8 kr. SDM, (3. mdr., 104 kg). Pris: 2.871 kr. Kg-reg.: 12 kr. Priserne er inkl. afhorning og studning.

Økologi & Erhverv tager forbehold for evt. fejl.

Karsten Pedersen (tv.), fra det nystartede frøfirma Økofrø, overrakte gevinsten til vinderen af årets efterafgrødekongurrence Ole Nørby, Stevns. De to andre finalister i konkurrencen var Kurt Madsen, Tinglev, og Ole Jakobsen, Vildbjerg. Foto: Maja Eline Petersen.

Ole Nørby fra Stevns blev årets efterafgrødefrontløber

På årets Økologi-Kongres blev Økollandmand Ole Nørby fra Nørby Grøntsager ved Klippinge i det nordlige Stevns kåret som vinder af konkurrencen om Danmarks bedste økologiske efterafgrøder

EFTERAFGRØDER
AF MAJA ELINE PETERSEN

I efteråret har økologiske landmænd rundt i landet konkurreret om at blive årets efterafgrødefrontløber. Et jurypanel udpegede tre finalister, og en dommerkomité bestående af Sven Hermansen, Seges, og Hanne Lakkenborg Christensen, Aarhus Universitet, har bedømt markerne hos Kurt Madsen, Tinglev, Ole Jakobsen, Vildbjerg og Ole Nørby, Stevns. Vinderen blev Ole Nørby, der har Nørby Grøntsager. Virksomheden drives på slægtsgården Esagergårds 25 ha jord, hvor der dyrkes op til 50 forskellige afgrøder om året.

Tilpasset forholdene

Til Økologisk Landsforenings konkurrence om at blive årets efterafgrødefrontløber havde Ole Nørby tilmeldt tre forskellige efterafgrødeblandinger, en egen blanding samt to færdige blandinger fra FRDK, en såkaldt humusblanding og en kvælstoffabrik. Begge blandinger fra FRDK blev

sået efter hvidløg, forud for vårsæd, mens Oles egen blanding med honningurt og gul sennep blev sået til kvælstofopsamling efter helårsrødkløver forud for grøntsager.

Ole Nørby bruger efterafgrøder velovervejet og systematisk veltilpasset til hans jordtype, nedbør og sædskifte. Han har tænkt over arts-sammensætning i forhold til deres funktioner. Hans egen blanding virker som en god kvælstofopsamler fra jorden og indeholder arter med dyb rødd udvikling og optagelseskapacitet efter rødkløver og forud for de krævende grøntsager, mens kvælstoffabrikken har funktioner som effektiv ukrudtsbekæmpelse, kvælstofopsamling og humusopbygning efter grøntsager før korn. Han er bevidst om at optimere et tæt kvælstofkredsløb i systemet og tænker også på blomstrende arter til insekterne, begrundede den ene af de to dommere, Hanne Lakkenborg Kristensen, da Ole Nørby blev kåret som vinder.

God etablering

Efterafgrødeblandingerne blev etableret i et godt såbed med rigelig fugtighed på Ole Nørbys lerede JB6 marker. De er sået på rækker og radrenset en gang, for at undgå konkurrence fra ukrudt.

Han gør en indsats for, at efterafgrøderne skal lykkes fx med radrensning, hvilket gav bonus med flot udvikling. Han nøjes til gengæld med efterafgrødernes eftervirkning som gødning til grøntsagerne. Generelt har Ole Nørby ingen sikre overvin-

trende arter med i efterafgrødeblandingerne, men det er fint pga. jordtypen med et højt lerindhold og relativt lav nedbør i området, hvor udvask-

ning går langsomt. Han nedmulder alligevel først i maj, fordi han ønsker grønne marker over vinteren, forklarede Hanne Lakkenborg Kristensen.

Ole Nørby havde tilmeldt tre efterafgrødeblandinger; Egen blanding med honningurt (10 kg/ha) og gul sennep (2 kg/ha) sået den 2. august, Kvælstoffabrik fra FRDK 40 kg/ha sået 19. juli og Humusblanding fra FRDK 40 kg/ha sået 19. juli. Foto: Annette Vibeke Vestergaard.

Få succes med dine efterafgrøder

En vellykket efterafgrøde kan bidrage med meget til det økologiske sædskifte. Men for at blive vellykket, skal efterafgrøden dyrkes med lige så stor umage som hovedafgrøden

EFTERAFGRØDER
AF MAJA ELINE PETERSEN

Der er stor interesse for efterafgrøder hos de økologiske landmænd. På årets Økologi-Kongres gav planteavlserådsgiver Anne Eriksen fra ØkologiRådgivning Danmark sine bedste råd til at opnå succes med de frivillige efterafgrøder, der ikke er omfattet af nogen form for lovgivning.

- Når efterafgrøderne lykkes, kan vi opnå en effektiv kvælstoffiksering og -opsamling og en god konkurrence mod ukrudt. Vi kan få mere liv i jorden med en god omsætning, god struktur, bedre afdræning og mindre erosion til følge. Desuden kan efterafgrøderne under visse forhold have en effekt på skadelige nematoder i jorden, og samtidig giver brugen af efterafgrøder en større biodiversitet. Så når efterafgrøderne er valgt korrekt, behandlet korrekt og varet vedt, kan vi altså få en stor gevinst, forklarer Anne Eriksen til de mange tilskuere, der var mødt op til sessionen på Økologi-Kongressen. Som et led i projektet 'Nyt efterafgrødekoncept med økonomisk gevinst' er hun netop ved at lægge sidste hånd på en efterafgrødemanual, der skal give overblik over, hvordan sædskiftet kan tilrettelægges med input af efterafgrøder med høj succesrate.

- Jeg vil komme med den provokerende udmelding, at økologerne er bagud på det her felt. Der er mange arter og blandinger på hylderne, men vi mangler et overblik, og derfor arbejder jeg på den her manual, der skal hjælpe med at give dette overblik, forklarer hun.

Et målrettet valg

Når snakken går på efterafgrøder, er det ifølge Anne Eriksen ofte de spændende blandinger og arter, der optager flest. Men det, der i virkeligheden bør tales om, er det målrettede valg af efterafgrøder, rettidig såning, god etablering, pris og den rette udsædsmængde.

- Udsædsmængden er et svært emne. Udsæd er ofte dyrt, og det kan være vanskeligt at vurdere, hvor meget er nok, og hvor meget er for meget. Afgrøderne skal ikke stå så tæt,

at de træder hinanden over fødderne, men de skal også kunne konkurrere med ukrudtet, forklarer Anne Eriksen og tilføjer:

- Det vigtigste er, at man vælger efterafgrøder ud fra sine forudsætninger. Hvilke etableringstidspunkter giver dine afgrøder og din jordtype mulighed for? Har du en let lerjord, så gør det ikke så meget, om efterafgrødeblandingen kan overvinde, men er det på sandjord, er der så sandelig behov for det. Har du så megen kvik på marken, at den skal bekæmpes, er det måske ikke en god idé med efterafgrøder, og når du ikke at så efterafgrøderne i august, skal du lade jorden være urørt, så ukrudt og spildfrø kan dø hen eller få fred til at arbejde.

Merudbytte med efterafgrøder

Når der er tale om frivillige efterafgrøder, er kvælstoffiksering og -opsamling et af de helt centrale emner.

- Der, hvor efterafgrøderne er til mest gavn, er der, hvor der virkelig mangler det, efterafgrøderne kan, som at bidrage med kvælstof og strukturforbedring mv. Ser man eksempelvis på planteavlserne på sandjorde, så mangler der i den grad kvælstof. Her er vi begyndt at se kvælstoffikserende ukrudt som vikker blomstre op ude på markerne, og det er jo ikke et syn, vi er vant til, forklarer Anne Eriksen og fortsætter:

- Der er lavet forsøg med afgrøders respons på stigende kvælstoftildeling. De viser, at vårsæd med kløvergræs som forfrugt ingen respons har på øget tildeling af kvælstof. Kigger man derimod på vårsæd med anden forfrugt eller vintersæd, er der en stor effekt af de første 50 kg N pr. ha, med op til 20 kg merudbytte for hvert kg kvælstof der tilføres. Med en kornpris på 2,16 kr./kg kan værdien af en vel-etableret efterafgrøde der bidrager med 50 kg kvælstof altså komme op på 2.150 kr./ha. Og det er, hvis vi kun ser på kvælstoffet.

Valg af blanding

Anne Eriksens råd til landmanden, når der skal vælges efterafgrøder, er at gøre det enkelt.

- Når der skal vælges efterafgrøder på sandjord om foråret, er det ret enkelt. Der er nemlig ikke ret meget at vælge imellem. Det er derimod sværere på lerjord tidligt i august, for her er der nemlig virkelig meget at vælge imellem, forklarer Anne Eriksen og tilføjer:

- Når vi har spurgt de økologiske landmænd om, hvad de efterlyser, svarer de ofte, at de gerne vil have en basisblanding, der kan suppleres efter særlige forhold, og som samtidig

Ifølge Anne Eriksen skal valget af efterafgrøde træffes lige så bevidst som valget af hovedafgrøde. Desuden er en vellykket og rettidig etablering afgørende for en succesfuld efterafgrøde. Foto: Annette Vibeke Vestergaard.

er billig og robust. I efterafgrødematerialen giver vi forslag til forskellige blandinger. Et af vores forslag er en blanding med seks kg rajgræs og to kg hvidkløver. Det går man ikke galt i byen med. Vil man gerne have noget effekt på strukturen, kan man putte cikorie i.

I manualen er arterne og mængderne forsøgt udvalgt efter erfaringer, forsøg, oplysninger om kuldetolerance og væksthastighed ved lav temperatur og til dels pris. Manualen forventes færdig inden årets udgang og kan findes på www.okologi.dk.

Kåringen af årets efterafgrødefortløber samt udarbejdelsen af efterafgrødematerialen er led i projektet 'Nyt efterafgrødekoncept med økonomisk gevinst'. Projektet er gennemført af Økologisk Landsforening med støtte fra Landbrugsstyrelsen og EU's landdistriktsprogram.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

GRØNT
GENERATIONS-
SKIFTE

Bliv mentor for en ung kollega

Er du en engageret og erfaren økologisk landmand? Har du lyst og overskud til at hjælpe andre videre fagligt og personligt?

Vi søger økologiske landmænd til et mentorkorps, der kan bistå unge, økologiske landmænd med sparring og praktiske råd i etableringsfasen.

Du får et mentorkursus, samt hel eller delvis økonomisk dækning for den tid, du bruger som mentor. Opgavernes omfang og indhold aftales individuelt i hvert enkelt tilfælde.

- Vi søger mentorer inden for alle økologiske driftsgrene.
- Vi søger mentorer med viden om forretningsudvikling.

Læs mere på www.okologi.dk/mentor og tilmeld dig.

KONTAKT

Hans Bach-Lauritsen
Mail: hba@okologi.dk
Mobil: 6197 4902

Peder Bligaard
Mail: pb@okologi.dk
Mobil: 2042 4574

Nyt efterafgrødekoncept med økonomisk gevinst

Formålet med projektet er at få økologiske landmænd til at udnytte efterafgrøders potentiale maksimalt for at få en bedre økonomi i økologisk planteproduktion, mindre tab af næringsstoffer, mindre rodukrudsproblemer, færre maskinomkostninger til efterårsharvning, større jordfrugtbarhed, biodiversitet og kulstofbinding i jorden.